

Avdelningen för systemanalys, försörjningstrygghet och statistik

Enheten för energimarknader

Kristina Holmgren

016-544 20 56

kristina.holmgren@energimyndigheten.se

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Enheten för mervärdesskatt och punktskatter

Yttrande angående promemorian Sänkt energiskatt på bensin och diesel

Sammanfattning

- Energimyndigheten avstyrker den föreslagna sänkningen av energiskatt på bensin och diesel. Prissignalen på bensin och diesel är viktig för att nå klimat- och energimål och en sänkning av beskattningen innebär minskade incitament för olika åtgärder som fasar ut fossila bränslen och främjar ett mer transporteffektivt samhälle.
- Energimyndigheten anser att en utredning som ser över den långsiktiga beskattningen av transportsektorn bör tillsättas. Boende på landsbygden påverkas relativt sett mer av ökade drivmedelskostnader än boende i mer stadsnära områden till följd av färre möjligheter och alternativ att resa och till andra transporter. Utredningen bör belysa hur denna fråga kan hanteras och tas hänsyn till, utan att för den skull behöva minska den generella styrningen för att nå klimat- och energipolitiska mål.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten anser att det huvudsakliga styrmedlet för att minska utsläpp av växthusgaser ska vara att prissätta utsläppen. Inom transportsektorn (samt för arbetsmaskiner) styrs relationen mellan fossila drivmedel och biodrivmedel av reduktionsplikten genom att krav ställs på inblandning av biodrivmedel, medan den totala energianvändningen påverkas av kombinationen av energi- och koldioxidskatt. En sänkning av bränsleskatten (dvs energi- och koldioxidskatt) – allt annat lika – leder till ökat trafikarbete och ökad drivmedelsanvändning. Bränsleskattesänkningen styr därmed mot både ökade utsläpp och minskar incitamenten för åtgärder för att dämpa bränsleförbrukningen och fasa ut fossila bränslen, exempelvis byte till elfordon och transporteffektiva lösningar. Dessutom minskas incitamenten för att använda höginblandade biodrivmedel, som E85 och biogas, då dessa inte ingår i reduktionsplikten utan främjas av skattenedsättning. Energimyndigheten avstyrker den föreslagna bränsleskattesänkningen till följd av dessa konsekvenser.

Energimyndigheten anser det dock värt att uppmärksamma att de höjda kvotnivåerna inom reduktionspliktsystemet som är beslutade fram till 2030, kommer att innebära ökade priser på själva drivmedlen, eftersom priset på biodrivmedel är högre än det fossila alternativet. Hur stor denna effekt blir framöver är svår att bedöma då den beror på tillgång och efterfrågan på hållbara biodrivmedel på världsmarknaden, vilket till stor del styrs av politiska beslut. Men det är ändå sannolikt att ökad inblandning av biodrivmedel kommer att ha en betydande effekt uppåt på prisbilden för drivmedel (här avses exklusive bränsleskatt). Det finns andra delar som påverkar kostnaden för att använda fordon, exempelvis utveckling av oljepriset samt att fordon har blivit mer energieffektiva över tid.

Hur betungande drivmedelskostnader inklusive skatter är påverkas naturligtvis av den disponibla inkomsten för olika grupper och hur stor andel som går till transportkostnader. Det är dock tydligt att för vissa geografiska områden och för vissa grupper är höga kostnader mer betungande än för andra, exempelvis beroende på möjligheten att påverka sin resa, samt hur den ekonomiska utvecklingen ser ut för olika grupper och olika företag. I promemorian föreslås en sänkt energiskatt för att underlätta transporter på landsbygden, men förslagets utformning kommer även att ha samma effekter i områden med hög tillgänglighet på kollektivtrafik.

För att inte den varierande belastningen för olika grupper och geografiska områden ska hindra genomförandet av styrmedel som bedöms samhällsekonomiskt kostnadseffektiva för att nå klimatmålet, kan det bli aktuellt att ta fram kompenserande åtgärder, exempelvis särskilda avdrag. Beroende på hur framtida beskattning utformas skulle det också kunna finnas möjlighet att utveckla en geografisk och tidsmässig differentiering vad gäller avgiftsnivåer. Detta bedöms vara viktiga frågor för den utredning om långsiktig beskattning av transportsektorn som Energimyndigheten efterfrågar.

Det är också angeläget med fortsatt arbete att utveckla olika lösningar för transporter på landsbygden som bidrar till omställningen av transportsektorn och utfasning av fossila drivmedel.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andrén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschefen Gustav Ebenå, chefsjuristen Rikard Janson samt enhetschefen Maria Westrin. Föredragande har varit seniora rådgivaren Kristina Holmgren.

Robert Andrén

Kristina Holmgren